

تأثیر سطوح مختلف اسید بنزوئیک بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی

آیدا جعفری صیادی^{۱*}، اردشیر محیط^۲، نریمان میراعلمی^۳، امیر هادی پور^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دامدانشکده علوم کشاورزی دانشگاه گیلان، ^۲ عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشکده علوم

کشاورزی دانشگاه گیلان و ^۳ دامپزشک آزمایشگاه علوم حیاتی

* نویسنده مسئول: آیدا جعفری صیادی؛ aida_js2003@yahoo.com

چکیده

به منظور ارزیابی اثر سطوح مختلف اسید بنزوئیک بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی، ۱۲۰ قطعه جوجه یک روزه سویه راس ۳۰۸ در قالب یک طرح کاملاً تصادفی با ۴ تیمار، ۳ تکرار و ۱۰ زیر مشاهده به مدت ۴۲ روز پرورش داده شد. تیمارهای غذایی شامل شاهد (بدون اسید بنزوئیک)، BA_{0.25} (۰/۲۵٪ اسید بنزوئیک)، BA_{0.5} (۰/۵۰٪ اسید بنزوئیک) و BA₁ (۱٪ اسید بنزوئیک) بود. خصوصیات اندازه‌گیری شده شامل افزایش وزن، مصرف خوراک و ضریب تبدیل غذایی بود. در پایان دوره پرورشی از هر تکرار ۲ جوجه که به میانگین وزنی آن تکرار نزدیک‌تر بودند، انتخاب شدند و پس از کشتار، خصوصیات لاشه مورد ارزیابی قرار گرفت. از نظر مقدار مصرف خوراک تفاوت بین تیمارها معنی‌داری بود ($P < 0/05$) و گروه BA₁ کمترین مصرف خوراک را داشت. گروه‌های BA_{0.25} و BA_{0.5} از نظر این صفت تفاوت معنی‌داری نداشتند ($P > 0/05$) ولی بطور معنی‌داری از گروه شاهد کمتر بودند ($P < 0/05$). وزن نهایی تیمار BA₁ بطور معنی‌داری از سایر تیمارها کمتر بود ($P < 0/05$) و بین تیمارهای دیگر تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ($P > 0/05$). از نظر ضریب تبدیل غذایی بین تیمارهای آزمایشی تفاوت، معنی‌دار شد ($P < 0/05$)، به‌طوری که بهترین ضریب تبدیل غذایی در تیمار BA_{0.5} مشاهده شد. با توجه به اینکه از نظر صفت نسبت وزن سینه به وزن لاشه بین تیمار BA_{0.5} و شاهد تفاوت معنی‌داری وجود نداشت و از طرف دیگر از نظر نسبت وزن ران به وزن لاشه تیمار BA_{0.5} بطور معنی‌داری بیشتر از گروه شاهد بود، می‌توان نتیجه گرفت استفاده از ۰/۵ درصد اسید بنزوئیک در جیره جوجه‌های گوشتی باعث بهبود عملکرد می‌شود.

کلمات کلیدی: اسید بنزوئیک، جوجه‌های گوشتی، خصوصیات لاشه، سویه راس ۳۰۸

مقدمه

استفاده از آنتی بیوتیک‌ها در جیره طیور، باعث تحریک رشد جوجه‌های گوشتی شده و ضریب تبدیل خوراک را بهبود می‌بخشد. با توجه به این که مصرف آنتی بیوتیک‌ها باعث ایجاد مقاومت میکروبی و عوارض نامطلوب دیگر می‌شود، تمایل به استفاده از سایر افزودنی‌ها در جیره، افزایش یافته است؛ که از جمله آن‌ها، مصرف اسیدهای آلی در جیره طیور است [۱ و ۹]. اسیدهای آلی در طی دهه‌های اخیر به منظور نگهداری مواد خوراکی و حفاظت آن‌ها از آلودگی‌های قارچی و میکروبی استفاده شده‌اند. اسیدهای آلی توانایی بهبود عملکرد طیور را دارند و همچنین مواد غذایی سالمی را برای بشر فراهم می‌کنند [۱۰ و ۱]. اسیدهای آلی زنجیر کوتاه (C₁ - C₇) و همچنین اسیدهای مونوکربوکسیلیک ساده مانند اسید فرمیک، اسید استیک، اسید پروپیونیک و اسید بوتیریک و یا اسیدهای کربوکسیلیک دارای گروه هیدروکسیل مانند اسید لاکتیک، اسید مالیک، اسید تارتاریک و اسید سیتریک فعالیت ضد میکروبی دارند [۴ و ۵]. اسید بنزوئیک و نمک‌های آن، نگهدارنده‌های رایج خوراک هستند و همچنین به عنوان افزودنی‌های خوراکی استفاده می‌شوند [۳]. بنابراین به نظر می‌رسد مکمل کردن اسید بنزوئیک در جیره غذایی جوجه‌های گوشتی قابلیت بهبود عملکرد را داشته باشد. بر این اساس در این آزمایش تأثیر اسید بنزوئیک بر عملکرد جوجه‌های گوشتی مورد آزمون قرار گرفت.